

# Lentopallon Mestaruusliigan sarjamääräykset 2021-2022

## Sisällysluettelo

|                                                                                                        |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| 1. SÄÄNNÖT JA MÄÄRÄYKSET .....                                                                         | 3 |
| 2. OSALLISTUMISOIKEUS MESTARUUSLIIGAAN JA LIIGAKARSINTAAN SEKÄ LIIGAKARSINTAMAKSU .....                | 3 |
| 2.1 Osallistumisoikeus Mestaruusliigaan.....                                                           | 3 |
| 2.2. Osallistumisoikeus liigakarsintaan .....                                                          | 3 |
| 3. PISTELASKU, SARJAJÄRJESTELMÄT JA SARJAKOHTAISET MÄÄRÄYKSET .....                                    | 3 |
| 3.1. Miesten liiga.....                                                                                | 3 |
| 3.2. Miesten liigakarsinta.....                                                                        | 4 |
| 3.3. Naisten liiga .....                                                                               | 4 |
| 3.4. Naisten liigakarsinta.....                                                                        | 4 |
| 4. PELIASUT JA PELIPALLO.....                                                                          | 4 |
| 4.1. Peliasujen numerointi ja pelaajan nimi .....                                                      | 4 |
| 4.2. Pelipallot ja kolmen pallon järjestelmä.....                                                      | 5 |
| 4.3. Peliasujen väri .....                                                                             | 5 |
| 4.4. Liberon peliasu.....                                                                              | 5 |
| 5. OTTELUPAIKKA .....                                                                                  | 5 |
| 6. PELIKENTÄN KUIVAAMINEN .....                                                                        | 6 |
| 7. MAKSUTON SISÄÄNPÄÄSY / LIPPUJEN ENNAKKOMYYNNIN JÄRJESTÄMINEN .....                                  | 6 |
| 8. EROTUOMARIT JA RAJANVALVOJAT .....                                                                  | 6 |
| 8.1. Nimeämisperusteet .....                                                                           | 6 |
| 8.2. Palkkiot ja kulukorvaukset .....                                                                  | 7 |
| 8.3. Erotuomariyhteistyö .....                                                                         | 7 |
| 9. VALMENTAJAVELVOITE .....                                                                            | 7 |
| 10. OTTELUENNAKOT JA RAPORTIT, LEHDISTÖTILAISUUS.....                                                  | 7 |
| 10.1. Otteluennakot ja otteluraportit.....                                                             | 7 |
| 10.2. Lehdistötilaisuus .....                                                                          | 8 |
| 11. OTTELUPROKOLLA JA ERÄTAUKOJEN PITUUDET.....                                                        | 8 |
| 11.1. Otteluhallin ”valmistuminen” Ottelupaikan pitää olla kunnossa 1 tuntia ennen ottelun alkua. .... | 8 |
| 11.2. Otteluprotokolla ennen ottelua.....                                                              | 8 |
| 11.3. Otteluprotokolla ottelun jälkeen .....                                                           | 8 |

|                                                                                                         |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 11.4. Erätaukojen pituus.....                                                                           | 8  |
| 12. JOUKKUEEN PELAAJAT, OTTELUSIIRROT, MESTARUUSLIIGAN SEURASIIRTOKÄYTÄNTÖ JA ULKOMAALAISTULKINTA ..... | 8  |
| 12.1. Pelaajaringin koko ja pelaajien merkitseminen ottelupöytäkirjaan .....                            | 8  |
| 12.2. Mestaruusliigan seurasiirtokäytäntö .....                                                         | 9  |
| 12.3. Liberopelaaja .....                                                                               | 9  |
| 12.4. Liberon uudelleennimeäminen.....                                                                  | 9  |
| 13.LUETTELOINTI.....                                                                                    | 10 |
| 14. TELEVISIOINTI ja muu liikkuva kuva .....                                                            | 10 |
| 15.ULKOMAALAISPELAAJIEN LUKUMÄÄRÄ .....                                                                 | 10 |
| 16.OTTELUTILASTOINTI JA TIETOLIKENNEYHTEYDET HALLISSA – SÄHKÖINEN PÖYTÄKIRJA .....                      | 10 |
| 17.VIDEOINTI JA VIERASJOUKKUEEN HARJOITTELUAJAT .....                                                   | 11 |
| 17.1. Videointi ja ”videopankki” .....                                                                  | 11 |
| 17.2 Vierasjoukkueen harjoitusajat .....                                                                | 11 |
| 18.EROTUOMARIARVIOINTI.....                                                                             | 11 |
| 19.SÄÄNTÖTULKINNAT, RANGAISTUKSET, VASTALAUSEET JA EUROOPAN CUP .....                                   | 11 |
| 19.1. Sääntöihin ja sääntötulkintoihin liittyvä päätöksenteko .....                                     | 11 |
| 19.2. Täydennykset liiton kilpailusääntöihin ja lentopallon pelin sääntöihin.....                       | 12 |
| 20.SÄÄNTÖJEN VOIMASSAOLO.....                                                                           | 12 |
| Liite 1, Lentopallon Mestaruusliigan sarjamääräykset 2021 – 2025.....                                   | 13 |
| Liite 2. Erotuomariyhteistyö 2021-2022– (neuvottelut kesän 2021 aikana) .....                           | 14 |
| Liite 3, Lentopallon Mestaruusliigan sarjamääräykset 2021 – 2022.....                                   | 13 |
| Liite 4, Mestaruusliigan erityiset sarjamääräykset 2021 - 2022 .....                                    | 16 |
| Liite 5, Lentopallon Mestaruusliigan sarjamääräykset 2021 -2022 .....                                   | 17 |

# 1. SÄÄNNÖT JA MÄÄRÄYKSET

Mestaruusliigassa ja Liigakarsinnoissa noudatetaan Kansainvälisen Lentopalloliiton virallisia pelisääntöjä sekä Suomen Lentopalloliiton kilpailusääntöjä ja sarjamääräyksiä, sekä Mestaruusliigan erityisiä sarjamääräyksiä.

## 2. OSALLISTUMISOIKEUS MESTARUUSLIIGAAN JA LIIGAKARSINTAAN SEKÄ LIIGAKARSINTAMAKSU

### 2.1 Osallistumisoikeus Mestaruusliigaan

Mestaruusliigaan on osallistumisoikeus niillä joukkueilla, jotka ovat edelliskauden sarjamääräysten mukaisesti oikeutettuja pelaamalla saavutettuun sarjapaikkaan. Joukkueiden on täytettävä liittohallituksen hyväksymät liigalisenssisopimuksen mukaiset liigakelpoisuusehdot.

Mikäli joukkue ei käytä oikeuttaan osallistua tai se ei täytä liigakelpoisuusehtoja ja se tästä syystä liittohallituksen päätöksellä suljetaan sarjasta, liittohallitus täyttää paikan parhaaksi katsomallaan tavalla tai jättää paikka täyttämättä.

Osallistumisoikeusasiodien valmistelusta vastaa **Mestaruusliiga**

### 2.2. Osallistumisoikeus liigakarsintaan

1-sarjajoukkueiden osallistumisoikeus liigakarsintaan määräytyy Liiton sarjamääräysten mukaisesti.

## 3. PISTELASKU, SARJAJÄRJESTELMÄT JA SARJAKOHTAISET MÄÄRÄYKSET

3-0 ja 3-1 voitosta voittaja saa 3 pistettä ja hävinnyt 0 pistettä. 3-2 voitosta voittaja saa 2 pistettä ja hävinnyt yhden pisteen. Sarjataulukon sijoitukset määräytyvät Liiton kilpailusääntöjen 8 §:n mukaisesti, paremmuuden määrittelee ensimmäiseksi joukkueen saavuttamat pisteet ja tasapistetilanteessa joukkueen saavuttamien voittojen määrä.

Sarjajärjestelmän tarkempi kuvaus on esitetty liitteessä 1.

### 3.1. Miesten liiga

Miesten liigassa pelataan yhdentoista joukkueen kolminkertainen runkosarja (30 ottelua/joukkue). Runkosarjassa sijoille 1-8 päätyneet joukkueet pelaavat puolivälierät (paras viidestä) pääsystä välieriin, Puolivälierien voittajat pelaavat välierät (paras viidestä), välierien häviäjät yhden pronssiottelun runkosarjan paremmin sijoittuneen kotipelinä ja välierien voittajat finaalit (paras seitsemästä).

Runkosarjan kolmannella kierroksella noudatetaan periaatetta, jossa vuorovuosin otteluparit pelaavat 3. kierroksen ottelut käännettynä (koti- ja vierasvuorot vaihtuvat). Miesten liigassa aloitetaan kaudella 2021-2022 vuodesta nolla, eli 3 kierrokselle miehissä edellisen kauden sijoitusten mukaan 1. joukkue saa vastaansa eri tason joukkueita (esim. 1. kotona 2-4-6-8-10 ja vieraisissa 3-5-7-9) ja seuraavat sijat vastaavasti.

Liiton kilpailutoimistolla on oikeus evätä alkuperäisestä otteluohjelmasta poikkeava pelin siirto.

Runkosarjassa sijoille 1-4 sijoittuneet saavat puolivälieriin kotiedun. Otteluparit ovat 1-8, 2-7, 3-6, 4-5.

## 3.2. Miesten liigakarsinta

Runkosarjassa sijalle 10. ja 11. sijoittuneet joukkueet pelaavat paras viidestä systeemillä säilymisestä ja karsintoihin joutumisesta.

1. sarjan mestari ja liigan putoamiskarsinnat hävinnyt joukkue pelaavat paras viidestä menetelmällä liigapaikasta (max. 3 viikkoa, 2 peliä/viikko)

Liigajoukkueella kotietu (k-v-k-v-k)

Nousukelpoiseksi joukkueeksi ei lueta liigaseurojen omia farmijoukkueita tai Lentopalloliiton valmennuskeskuksen joukkuetta. Liigakarsinnan voittaja saa oikeuden anoa liigapaikkaa kaudelle 2022 – 2023.

## 3.3. Naisten liiga

Naisten liigassa pelataan yhdentoista joukkueen kolminkertainen runkosarja (30 ottelua/joukkue). Lisäksi Kuortaneen valmennuskeskuksen joukkue pelaa yhden sarjakierroksen vieraspeleinä jokaista liigajoukkuetta vastaan. (+ 1 ottelu)

Runkosarjan kolmannella kierroksella noudatetaan periaatetta, jossa vuorovuosin otteluparit pelaavat 3. kierroksen ottelut koti- ja vieraskentällä, kauden 2021 – 2022 osalta pelataan 3. kierros käänteisesti (koti- ja vierasvuorot) verrattuna kauteen 2020 – 2021.

Liiton kilpailutoimistolla on oikeus evätä alkuperäisestä otteluohjelmasta poikkeava pelin siirto.

Runkosarjassa sijoille 1 - 8 päätyneet joukkueet selviytyvät puolivälieriin (paras viidestä). Puolivälierien voittajat pelaavat välierät (paras viidestä), välierien häviäjät yhden pronssiottelun runkosarjassa paremmin sijoittuneen kotipelinä ja voittajat finaalit (paras seitsemästä).

Runkosarjassa sijoille 1-4 sijoittuneet saavat puolivälieriin kotiedun. Otteluparit ovat 1-8, 2-7, 3-6, 4-5.

## 3.4. Naisten liigakarsinta

Runkosarjassa sijalle 10. ja 11. sijoittuneet joukkueet pelaavat paras viidestä systeemillä säilymisestä ja karsintoihin joutumisesta.

1. sarjan mestari ja liigan putoamiskarsinnat hävinnyt joukkue pelaavat paras viidestä menetelmällä liigapaikasta (max. 3 viikkoa, 2 peliä/viikko)

Liigajoukkueella kotietu (k-v-k-v-k)

Nousukelpoiseksi joukkueeksi ei lueta liigaseurojen omia farmijoukkueita tai Lentopalloliiton valmennuskeskuksen joukkuetta. Liigakarsinnan voittaja saa oikeuden anoa liigapaikkaa kaudelle 2022 – 2023.

# 4. PELIASUT JA PELIPALLO

## 4.1. Peliasujen numerointi ja pelaajan nimi

Peliasujen numerointi on vapaa edellyttäen, että pöytäkirjaan merkityt numerot ovat kokonaislukuja. Numero ei saa vaikeuttaa erotuomareiden työskentelyä. Kansainvälisissä otteluissa on noudatettava kansainvälisiä sääntöjä peliasujen numeroinnista.

Pelinumeron koon on oltava selässä 15 - 20 cm korkea ja rinnassa vastaavasti 10 - 15 cm korkea. Pelihausujen numerointia suositellaan pelihousujen lahkeeseen (4 - 6 cm korkea numero).

Pelipaitaan tai naisten pelihousuihin on lisäksi varattava Liiton yhteismarkkinoinnin pelinsäännöissä määritelty mainos- ja/ tai logopaikka Liiton käyttöön.

Joukkueiden on huomioitava, että eurocup-säännöt poikkeavat Mestaruusliigan säännöistä. Europeleissä numero edessä tulee olla keskellä ja takana kauluksen alla tulee olla ensin pelaajan nimi ja sen alla saa olla vain yksi mainos ennen pelaajan numeroa. Nimen ja numeron etäisyys voi olla maksimissaan 15 cm.

Peliasujen selässä, välittömästi kauluksen alapuolella on esiinnyttävä pelaajan nimi, suosituksena 6 cm korkeus.

## 4.2. Pelipallot ja kolmen pallon järjestelmä

Otteluissa käytetään kolmen pallon järjestelmää. Suomen Cupin otteluissa noudatetaan ylemmän sarjatason joukkueen sarjamääräyksiä eri sarjatason joukkueiden kohdatessa.

Mestaruusliigassa käytetään Mikasan pelipalloa (V200W)

## 4.3. Peliasujen väri

Mestaruusliigajoukkueilla tulee olla vaaleasävyinen kotipelipaita ja tummasävyinen vieraspelipaita.

## 4.4. Liberon peliasu

Libero-pelaajilla tulee olla numeroitu peliasu, jossa ainakin paidan tulee olla kokonaan erivärinen joukkueen muiden pelaajien paidan kanssa. Peliasun selässä, välittömästi kauluksen alapuolella on oltava pelaajan nimi, suositus 6 cm korkeus.

Liberon peliasu voi olla eri mallinen kuin joukkueen muiden pelaajien peliasu ja siihen on varattava Liiton yhteismarkkinoinnin pelinsäännöissä määritellyt mainospaikat liiton käyttöön.

# 5. OTTELUPAIKKA

Otteluissa pelialueen on oltava suorakaiteen muotoinen ja vapaa-alueen päädyissä tasan 6,5 metriä ja sivuilla vähintään 3 metriä ja enintään 5 metriä. Korkeuden tulee olla vähintään 8 metriä. Mikäli katsomokapasiteetin lisäämiseen on ilmeinen tarve, voi Kilpailupäällikkö anomuksesta myöntää kausikohtaisen luvan supistaa vapaa-aluetta kentän päädyissä.

Vapaa-alueiden mittoihin (päädyn vapaa-alue / vapaa korkeus) hakemuksesta myönnetty poikkeusluvut eivät ole voimassa finaaliotteluissa.

Naisten liigassa on kotijoukkueen osoitettava erillinen pukuhuoneta vierasjoukkueen valmennustiimin käyttöön.

Pelialue on rajattava päätuomarin puoleiselta sivulta ja päädyistä lähtien **yhtenäisellä led-valolaidalla** tai 100 cm korkealla mainostastaseinämällä, johon mainoslevyt on asennettava. Mainoslevyjen koko voi olla joko 80 tai 100 cm korkea ja joko 150/ 170 tai 300/340 cm leveä, muita kokoja ei sallita. Jokaisen mainoslevyn korkeuden on oltava sama. Mikäli mainoslevyt ovat 80 cm korkeita, voi taustalevyn tyhjäksi jäävää yläosaa hyödyntää 20 cm osalta, mutta yhtenäisenä ja kaikkien levyjen osalta. Perusratkaisu on tarkka kopio tv-otteluista.

Runkosarjassa katsomokapasiteetin tulee olla miesten peleissä vähintään 600 paikkaa (500 istumapaikkaa) ja naisten peleissä 500 paikkaa (400 istumapaikkaa).

Finaalipeleissä tulee katsomokapasiteetin olla miesten osalta vähintään 1.500 kiinteää istumapaikkaa ja naisten osalta 1000 kiinteää istumapaikkaa, mieluiten areenamuodossa (= pääkatsomot molemmilla pitkillä sivuilla).

Liitto edellyttää pelikentän rajojen korostamista vähintään 0,5m leveällä selvästi kentän normaalista väristä poikkeavalla teipillä tai maalauksella, **mikäli seura ei käytä yhtenäistä taraflex-pelialustaa.**

## 6. PELIKENTÄN KUIVAAMINEN

Pelikentän kuivaaminen tulee olla järjestetty. Pelikenttää ei tarvitse kuivata aikalisien ja erätaucojen aikana. Pelikatkojen aikana ja peliä viivytättämättä, pelaajat saavat itse kuivata lattiaa heillä pelissä mukana olevilla lattiankuivausliinoilla.

Kaikissa otteluissa tulee käyttää vähintään kahta hyvin suoriutuvaa lattiankuivaamispyyhkeellä varustettua lattiankuivaajaa.

## 7. MAKSUTON SISÄÄNPÄÄSY / LIPPUJEN ENNAKKOMYNNIN JÄRJESTÄMINEN

Kaikkiin runkosarjan otteluihin käy liiton yleispääsykortti, erotuomarikortit, Lentopallovalmentajien vapaakortti, Liiton henkilökuntakortti ja yhteistyökumppanikortti/-erillisliput (voimassa toistaiseksi). Kortit yhteistyökumppanikortteja/erillislippuja lukuun ottamatta esitetään Suomisport -applikaation avulla, digitaalisessa muodossa.

Pudotuspeleihin ja finaaleihin käy ainoastaan liiton yleispääsykortti, yhteistyökumppanikortti / erillisliput, Liiton henkilökuntakortti ja erotuomarikortit (voimassa toistaiseksi). Kortit yhteistyökumppanikortteja/-erillislippuja lukuun ottamatta esitetään Suomisport -applikaation avulla, digitaalisessa muodossa.

Seuran tulee järjestää otteluihinsa nettipohjainen lippujen ennakkomyynti Liiton yhteistyökumppanin kautta (viimeistään seuran nykyisen sopimuksen päätyttyä). Jokaiseen otteluun on lisäksi varattava nettimyyniin vähintään 30 - 50 numeroitua istumapaikkaa. Liitto varaa oikeuden palvelun tekniseen järjestämiseen seuroille valitsemansa toimijan kanssa.

Runkosarjaan ja pudotuspeleihin on kotijoukkueen varattava yhtenäinen varsinaisesta katsomosta erotettu osa vierasjoukkueen kannattajille (enintään 50 paikkaa), välierissä ja pronssiotteluissa vähintään 50 paikkaa ja finaaleissa vähintään 150 paikkaa.

Runkosarjassa tarvittava paikkamäärä on ilmoitettava viimeistään 3 tuntia ennen ottelua, välierissä ja mitaliotteluissa vierasjoukkueen on ilmoitettava sitovasti viimeistään 2 vrk ennen ottelua, kuinka monta paikkaa se käyttää. Liput lunastetaan yhtenä eränä matkanjohtajan toimesta.

## 8. EROTUOMARIT JA RAJANVALVOJAT

### 8.1. Nimeämisperusteet

ETR määrittelee ja nimeää käytettävät tuomarit. ETR esittää Liiton kilpailutoimistolle yhteenvedon liigatuomareiden nimeämisperusteista ennen sarjakauden alkua. Liiton kilpailutoimisto vahvistaa nimeämiset sarjavaiheittain etukäteen.

Pudotuspeleihin nimetään kaudella parhaiten menestyneet tuomarit päätarkkailijoiden ja liigavalmentajien palautteen perusteella. Palaute jaetaan kirjallisena myös pääsarjaryhmälle.

Mestaruusliigassa jokainen joukkue pelaa kokeiluluontoisesti syyskaudella vähintään kaksi ottelua ilman rajatuomareita (yksi kotiottelu ja yksi vierasottelu).

Nämä ottelut nimetään otteluohjelmaan syyskuun alussa.

## 8.2. Palkkiot ja kulukorvaukset

Erotuomarikorvaukset perustuvat Liiton ja Liigaerotuomarit ry:n neuvotteluun (Liite 2.) Erotuomaripalkkiot maksetaan liiton maksatusjärjestelmän kautta Mestaruusliigassa, liigakarsinnassa, sekä Euroopan ja Suomen Cupissa, kun ainakin toinen joukkueista on Mestaruusliigajoukkue.

Liitto laskuttaa seuroilta erotuomarikulut kuukausittain toteutuneiden kotiotteluiden perusteella. Muiden kilpailujen erotuomarikulut laskutetaan kultakin seuralta toteutuneiden kulujen mukaisesti.

## 8.3. Erotuomariyhteistyö

Liitto ja Tuomarit sopivat erotuomarikorvausten keskitetystä maksatuksesta. Erotuomarikorvauksilla käsitetään kaikkia ottelun tuomariston saamia erotuomarikorvauksia kuten ottelupalkkio, päiväraha, matkakorvaukset sekä muut mahdolliset erotuomarikorvaukset. Palkkioiden suuruus Palkkioiden suuruudet (brutto – 6 € koulutusrahaa ei ole vähennetty summista):

Suomen Cup korvaukset ovat runkosarjan palkkiot (huomioiden alempiarjalainen kotijoukkue, jolloin palkkio alempiarjalaisen palkkion mukainen) paitsi Välierät ja Finaali korvataan vastaavilla Liigan puolivälierä ja välieräkorvauksilla. Suomen Cupissa korvaus on kiinteä pois lukien, jos kotijoukkue on ”ei-liigajoukkue” jolloin erotuomarikorvaukset ko. sarjatason mukaisesti.

Erotuomaritoiminnan kehittäminen Erotuomareiden ja Mestaruusliigan joukkueiden (valmentajat ja kapteenit) vuoropuhelun lisätään esimerkiksi Suomen Cup finaalityöpahtuman ja sarjanalkutalaisuuden yhteydessä. Liigaseura tekee jokaisesta ottelusta erotuomariarvostelun sarjamääräyksien mukaisesti. Liitto tiedottaa liigaseuroja koontiraportin muodossa arviointien yhteenvedosta. Liitto siirtää Lentopallon liigaerotuomarit ry:n tilille 6 € per Mestaruusliigan ottelu. Mestaruusliigan joukkueiden tavoite on lisätä erotuomareiden lukumäärää omalle alueelleen. ETR / aluekouluttajat kouluttavat liigaotteluiden rajatuomareita ja pitkällä tähtäimellä mahdollisesti jopa pääsarja- ja Liigatuomareita.

Ilmainen sisäänpääsy Ilmainen sisäänpääsy Mestaruusliigan, liiton, alueen ja seurojen järjestämiin sarja- ja cup-otteluihin mukaan lukien erillinen Suomen Cup - finaalityöpahtuma esittämällä erotuomari- tai nuorisotuomarikortin, sekä osoittamalla, että kyseinen henkilö on toiminut Liiton (sis. alueen) sarjoissa tuomarina kuluneen 6 kk aikana.

## 9. VALMENTAJAVELVOITE

Päävalmentajan on oltava valmentajakoulutuksen saanut henkilö Liiton sarjamääräysten ja kilpailusääntöjen mukaisesti.

## 10. OTTELUENNAKOT JA RAPORTIT, LEHDISTÖTILAISUUS

### 10.1. Otteluennakot ja otteluraportit

Liigaseurojen on julkaistava ottelua edeltävänä päivänä omilla nettisivuillaan otteluennakko, joka on lähetettävä myös seuran tiedotussuunnitelman mukaisella jakelulla tiedotusvälineille ja liiton liigatiedottajalle.

Lyhyt otteluraportti on julkaistava ottelun jälkeen ja toimitettava tiedotusvälineille ja liigan tiedotuksesta vastaavalle.

Koti- ja vierasjoukkueen pelaajista (1-2 henk. per seura) tehdään välittömästi pelin jälkeen noin 1 min videohaastattelut, jotka välitetään seuran sosiaaliseen mediaan ja liiton liigatiedottajalle.

## 10.2. Lehdistötilaisuus

Jokaisen ottelun jälkeen tulee kotijoukkueen järjestää lehdistötilaisuus, joka striimataan, ja jonne kummankin joukkueen on toimitettava tilastointikoosteita jaettavaksi kaikille tilaisuuteen osallistuville tiedotusvälineiden edustajille.

Tilaisuuteen on velvollisuus osallistua molempien joukkueiden valmentajien ja pelaajien lisäksi ottelun tuomarit vain erikseen kotijoukkueen edustajan kutsusta.

## 11. OTTELUPROTOKOLLA JA ERÄTAUKOJEN PITUUDET

11.1. Otteluhallin ”valmistuminen” Ottelupaikan pitää olla kunnossa 1 tuntia ennen ottelun alkua.

11.2. Otteluprotokolla ennen ottelua

Järjestäytymisohjeet Mestaruusliigaotteluihin on esitetty erillisessä liitteessä. Liite 3.

Mikäli kotijoukkue haluaa suorittaa pelaajaesittelyn toisin kuin liitteessä on kuvattu, on siitä ilmoitettava vierasjoukkueelle ja ottelun tuomaristolle hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään puoli tuntia ennen ottelun alkua. Epäselvissä tapauksissa päätösvalta on ottelun päätuomarilla.

Kotijoukkueella on oikeus päättää ”oma” kenttäpuolensa, jolla se aloittaa ottelun 1. ja 3. ja mahdollisen 5. erän. Viidennessä erässä ei vaihdeta kenttäpuolta, eikä suoriteta uutta aloittavan joukkueen arvontaa.

11.3. Otteluprotokolla ottelun jälkeen

Joukkueet siirtyvät kokonaisuudessaan päätyrajoille. Palkitsemisten jälkeen päätuomari antaa joukkueille luvan siirtyä tämän jälkeen vaihtopenkeilleen. Ottelun jälkeisiin kättelyihin voidaan palata, kun viranomaisten suositukset kättelyiden välttämistä poistuu.

11.4. Erätauojen pituus

Normaalin erätauon pituus on 3 minuuttia ja toisen ja kolmannen välisen erätauon pituus on 15-18 minuuttia (8-11 min + 7 minuutin lämmittelyaika). Pelaajat saavat palata ns. pitkältä erätauolta kentälle 7 minuutin lämmittelyajaksi.

## 12. JOUKKUEEN PELAAJAT, OTTELUSIIRROT, MESTARUUSLIIGAN SEURASIIRTOKÄYTÄNTÖ JA ULKOMAALAISTULKINTA

12.1 Mestaruusliigan ottelusiirrot

Ottelut on pelattava sarjaohjelman ja siinä mainittujen aikojen mukaisesti. Ottelun siirtoa voi esittää joukkueiden yhteisellä sopimuksella Kilpailupäällikölle.

Ottelusiirron perusteiksi voivat kelvata esim.:

- Pelipaikkaan liittyvät äkilliset ja poikkeukselliset muutokset
- Joukkueen jäsenten enemmistön äkillinen sairastuminen (lääkärintodistukset on toimitettava pyydettyäessä)
- Muut ennalta arvaamattomat poikkeuksellisen painavat syyt (esim. karanteenit)

Sairastumistapauksissa ottelusiirto on mahdollinen joukkueenpelaajaringin supistuessa alle 10 pelaajaan (kts. sarjamääräysten pelaajaringiä koskevat määräykset)

Mestaruusliigan otteluiden siirrosta päättää Kilpailupäällikkö.

Mestaruusliiga voi määrätä siirtoa hakevan joukkueen (jos sopimusta ei ole saavutettu) korvaamaan toiselle joukkueelle, tuomareille tai muille kilpailuissa mukana oleville aiheuttamansa taloudellisen vahingon (todelliset kulut tai vahingot). Korvattavia kuluja ovat ainakin ottelun siirrosta ja uuden ottelun tiedottamisesta aiheutuvat kulut. Vahingoista tai kuluista on korvausvelvolliselle joukkueelle pyydettyä annettava selvitys ja tositteet.

## 12.2. Pelaajaringin koko ja pelaajien merkitseminen ottelupöytäkirjaan

Joukkueella tulee olla riittävä (vähintään 12 pelaajaa) pelaajamateriaali joko farmisopimuksen kautta tai erilaisilla kaksoisedustussopimuksilla. Näissä sopimuksissa tulee etuoikeus pelaajan peluuttamiseen olla Mestaruusliigajoukkueella.

Ottelupöytäkirjaan voidaan merkitä enintään 14 pelaajaa.

Mikäli pelaajaringi kauden kuluessa tulee vajaaksi, tulee joukkueen ryhtyä toimenpiteisiin tilanteen saattamiseksi entiselleen. Kaikissa liigaotteluissa joukkueen on merkittävä vähintään 10 pelikelpoista pelaajaa ottelupöytäkirjaan.

Mikäli pöytäkirjaan on merkitty vähemmän kuin 10 pelaajaa, tulee seuran antaa tilanteesta selvitys Liiton Kilpailupäällikölle, esittää toimenpiteet ja aikataulu, jolla tilanne korjaantuu.

## 12.3. Mestaruusliigan seurasiirtokäytäntö

Pelaajien hankkiminen on mahdollista Lentopalloliiton kilpailusääntöjen 22c §:n ja 16 §:n mukaisesti 31.1.2022 saakka.

Mestaruusliigan sisäiset siirrot käsitellään Liiton kilpailusääntöjen 23 §:n mukaisesti poikkeuksena Mestaruusliigan pelaajalaina, ”Liigalaina”, jossa vastaanottavana osapuolena on liigaseura ja luovuttavana osapuolena alemman sarjatason seura, jolloin pelaajalaina voidaan hyväksyä Mestaruusliigan runkosarjan päättymiseen saakka (huomioiden liitteen 4 kirjaus ulkomailta palaavaa pelaajaa koskien).

Farmijoukkuesopimuksen piirissä olevalle pelaajalle ei voida vahvistaa pelaajalainaa kauden aikana. Pelaaja on farmisopimuksen piirissä siitä lähtien, kun hän tekee ensimmäisen farmisopimukseen perustuvan siirron emo- ja farmijoukkueen välillä kauden aikana.

Ennen sarjakauden alkua tai sarjakauden kuluessa toiseen seuraan pelaajalainalla siirtyvää tai emoseuraan kesken kauden pelaajalainan päättymisen vuoksi palaavaa pelaajaa ei myöskään voida sisällyttää farmisopimuksen piiriin.

Liiton valmennuskeskusjoukkueen pelaajien siirtyminen toisiin joukkueisiin on mahdollista ko. joukkueen kauden aikana ja kauden päättymisen jälkeen kilpailusääntöjen siirtoaikojen niitä rajoittamatta Liiton sarjamääräyksissä erikseen määritellyllä perusteilla ja menettelytavoilla. Neuvottelun käynnistäminen valmennuskeskuspelaajan kanssa siirtymisestä kauden aikana vaatii urheilutoiminnan johtajan etukäteiskeskustelun.

Yhteenvedo noudatettavista seurasiirtokäytännöistä ja ulkomaalaispelaajatulkinnasta on esitetty liitteessä 4.

## 12.4. Liberopelaaja

Joukkueilla on oikeus nimetä pelaajalistasta enintään kaksi (2) liberopelaajaa ja, joista kaksi on aina liberoa silloin, kun pöytäkirjassa on 13 tai 14 pelaajaa. Liberopelaajat on merkittävä pöytäkirjaan ennen ottelun alkua.

Joukkue voi käyttää vapaasti nimeämiään liberopelaajia, liberokorvauksella voidaan korvata joko takakenttäpelaaja tai kentällä oleva libero. Kahden liberokorvauksen välissä tulee olla yksi pelattu pallo. (Vain yksi libero on kerrallaan kentällä).

## 12.5. Liberon uudelleennimeäminen

Liberon uudelleennimeäminen suoritetaan lentopallon virallisten pelinsääntöjen mukaisesti. Tämä uudelleennimeäminen tulee merkitä pöytäkirjan huomautussarakkeeseen.

Liberon tullessa kyvyttömäksi jatkamaan peliä uudelleennimeämisen kohteena oleva libero ei voi enää palata peliin ko. ottelun aikana.

## 13. LUETTELOINTI

Pelaajien luetteloinnissa noudatetaan Liiton kilpailusääntöjen 31 § sekä Liiton sarjamääräyksiä 10.3. §. Liiton kilpailutoimisto antaa tarkemmat ohjeet menettelytavoista.

Liiton kilpailutoimisto tarkistaa Dataproject järjestelmästä seuran joukkueen ilmoittamien pelaajien edustuskelpoisuuden. Mestaruusliigajoukkue/-seura on vastuussa joukkueuettelointiin ilmoittamiensa tietojen oikeellisuudesta. Virheellisyyksistä ja/tai huolimattomuudesta voidaan määrätä sakkorangaistus.

## 14. TELEVISIOINTI ja muu liikkuva kuva

Euroopan Cup-otteluiden tv-oikeudet ovat CEVillä (Sportsman), joiden kanssa Liitolla on (seurojen puolesta) ensineuvotteluoikeus/-velvollisuus.

Liiton solmimista pallonpysäytyslevy- ja kentänpintamainoksien myyntioikeuksista saadut korvaukset maksetaan Liitolle, joka päättää tapauskohtaisesti, kenelle myyntioikeuksista maksettavat korvaukset suoritetaan.

Mestaruusliigan ja Suomen Cupin tv-oikeudet (kaikki liikkuvaan kuvaan liittyvät oikeudet) ovat Liitolla. Liitto päättää tapauskohtaisesti liigaseurasopimuksen mukaisesti, kenelle oikeuksista maksettavat korvaukset suoritetaan.

## 15. ULKOMAALAIPELAAJIEN LUKUMÄÄRÄ

Ulkomaiseksi katsottavia pelaajia voi pelata rajoittamaton määrä.

## 16. OTTELUTILASTOINTI JA TIETOLIIKENNEYHTEYDET HALLISSA – SÄHKÖINEN PÖYTÄKIRJA

Joukkueiden on tilastoitava kaikissa kauden kotiotteluissaan oman ja vierasjoukkueen ottelutapahtumat Liiton tilastoinnista antamien ohjeiden mukaisesti. Seuroilla tulee olla kaksi nimettyä henkilöä, jotka vastaavat joukkueen tilastoinnista. Ottelutapahtumassa paikalla on yksi nimetyistä henkilöistä. Ottelun päätyttyä on tilastovastaavan toimitettava lehdistötilaisuuteen riittävä määrä yhteenvetolomakkeita.

Tilastoinnista Liiton kilpailutoimisto antaa tarkemmat ohjeet ennen kauden alkua.

Tilastoinnin laiminlyömisestä rangaistaan Liiton sarjamääräysten 14.2. kohdan mukaisesti, enintään 500€ sakolla.

Jokaiseen otteluhalliin tulee hankkia vähintään kahden megabitin ulospäin suuntautuvan liikennenopeuden mahdollistava laajakaistayhteys siten, että siihen voidaan kytkeä molemmat tilastokoneet ja kirjurinpöydällä oleva tietokone sähköisen pöytäkirjan toteutuessa ja mahdollistaa joustava liiton tuottaman uutisvälähdystuotannon materiaalin siirto eteenpäin.

Otteluissa käytetään sähköistä pöytäkirjaa osana DataProjectin tarjoamaa ”Competitions Manager”- järjestelmää mukaan lukien tabletit (2 kpl) tuomareille ja (2 kpl) joukkueille (+ yksi varalaite).

## 17.VIDEOINTI JA VIERASJOUKKUEEN HARJOITTELUAJAT

### 17.1. Videointi ja ”videopankki”

Kotijoukkue on velvollinen videoimaan kotiottelunsa ja lataamaan otteluvideon synkronoituna Liiton ylläpitämään videoserveriin, josta ottelutallenteen voi ladata kauden ajan liiton myöntämällä tunnuksilla joukkueiden käyttöön (erillisen ohjeistuksen mukaisesti).

Videonnin laiminlyömisestä tai tunnusten luovuttamisesta eteenpäin rangaistaan Liiton sarjamääräysten 14.2. kohdan mukaisesti, enintään 500€ sakolla.

### 17.2 Vierasjoukkueen harjoitusajat

Kotijoukkueen tulee taata vierasjoukkueelle vastaavat harjoitusmahdollisuudet (min 60 minuuttia) kuin sillä itselläänkin on otteluaamuisin ottelupaikkakunnalla siten, että kaikki harjoituksissa tarvittavat välineet ovat valmiina käytettäväksi (verkko asennettuna, vähintään 20 palloa ja pallokorit käytössä). Vaikka kotijoukkue ei harjoittele, on vierasjoukkueelle aina taattava harjoitusmahdollisuus, ensisijaisesti otteluhallissa.

Kotijoukkue harjoittelee ensin ja vierasjoukkue heti tämän jälkeen siten, että vierasjoukkueen harjoituksen on päätyttävä viimeistään 5 tuntia ennen ottelun alkamisaikaa.

## 18.EROTUOMARIARVIOINTI

Valmentajat ovat velvollisia täyttämään otteluista erotuomariarvioinnit jokaisen ottelun jälkeen Liiton ylläpitämään nettipohjaiseen arviointilomakkeeseen. Liitto toimittaa yhteenvedot 2 kertaa kauden aikana erotuomariarvioinneista ETR:n ja liigaseurojen käyttöön. Arvosteluja käytetään erotuomareiden pudotuspelinimeämisen perusteena.

## 19.SÄÄNTÖTULKINNAT, RANGAISTUKSET, VASTALAUSEET JA EUROOPAN CUP

### 19.1. Sääntöihin ja sääntötulkintoihin liittyvä päätöksenteko

Liiton kilpailusääntöjä ja sarjamääräyksiä sekä näitä sääntöjä koskevat tulkintaerimielisyydet sekä tehdyt vastalauseet ratkaisee Liiton sääntöryhmä. Sääntöryhmällä on tarvittaessa oikeus langettaa sakkomaksuja näiden sarjamääräysten laiminlyönneistä tai rikkomuksista.

Seurojen väliset erimielisyydet ottelusiirroista ja ottelun alkamisajoista ratkaisee liiton Kilpailupäällikkö.

Vastalauseasioiden käsittelyssä noudatetaan seuraavaa käytäntöä siten, että on mahdollista: a) ottaa huomioon päätöksiä tehtäessä myös lajin kokonaisedun kannalta olennaiset tekijät b) uusia ottelu todennetun olennaisen sääntövirheen sattumisvaiheesta lähtien c) yksinkertaistaa päätöksentekojärjestelmä siten, että päätöksenteko nopeutuu ja yksinkertaistuu. Kohdan c osalta kilpailutoimistolla on oikeus/velvollisuus antaa soveltamisohjeita ottelun aikana tai välittömästi sen jälkeen tapahtuneiden epäselvyyksien ratkaisemiseksi.

Liiton hallituksen ja Liiton sääntöryhmän antamista päätöksistä on mahdollista valittaa urheilun oikeusturvalautakuntaan.

Liitto mahdollistaa Euroopan Cupeihin osallistumisoikeuden omaavien seurojen osallistumisen kyseisiin kilpailuihin joustavalla otteluohjelman rytmityksellä.

## 19.2. Täydennykset liiton kilpailusääntöihin ja lentopallopeleihin sääntöihin

1. Liittohallitus päättää liigassa käytettävien pelaajasopimusten ja talousliitteiden sisällöistä (28§).
2. Kotijoukkueella on oikeus valita se kenttäpuoli, jolta pelin aloittaa (valinta on voimassa koko kauden). Puolia vaihdetaan jokaisen erän jälkeen (myös 4. ja 5. erä). 5. erän puolivälissä ei suoriteta puoltenvaihtoa.

## 20.SÄÄNTÖJEN VOIMASSAOLO

Näiden sääntöjen vahvistamisesta kesäkuussa ja niihin tehtävistä muutoksista päättää sarjakausittain liittohallitus. Valmisteluvastuu on **Kilpailupäälliköllä ja** pääsarjaryhmällä.

**LENTOPALLON MESTARUUSLIIGAN SARJAJÄRJESTELMÄ KAUDELLE 2021 - 2022**

**RUNKO- JA JATKOSARJA (miehet 11 joukkuetta ja naiset 11 joukkuetta) / OTTELUMÄÄRÄT**

Miehillä 30 ottelun kolminkertainen runkosarja ja naisilla 30 ottelun kolminkertainen runkosarja, lisäksi jokainen naisten joukkue pelaa yhden kotipelin Kuortaneen valmennuskeskuksen joukkuetta vastaan.

**PUOLIVÄLIERÄT / (miehet ja naiset, kolme voittoa)**

runkosarja 1 – runkosarja 8

runkosarja 2 – runkosarja 7

runkosarja 3 – runkosarja 6

runkosarja 4 – runkosarja 5

**VÄLIERÄT / (miehet ja naiset, kolme voittoa)**

Välierä #1: paras pv-voittaja (rs) - heikoin pv-voittaja

Välierä #2: 2. paras pv-voittaja - toiseksi heikoin pv-voittaja

**FINAALI / MIEHET JA NAISET (neljä voittoa)**

parempi ve-voittaja (rs) - heikompi ve-voittaja

**PRONSSIOTTELU / (miehet ja naiset, yksi voitto)**

parempi ve-häviäjä (rs) -Heikompi ve-häviäjä

**OTTELUIDEN RYTMITYS**

Normaali ottelurytmitys on k-v-k-v...

Paras seitsemästä pelattaessa joukkueiden yli 300 km välimatkalla normaalirytmiksi on k-k-v-v(-k-v-k).

Paras viidestä pelattaessa joukkueiden yli 300 km välimatkalla normaalirytmiksi on k-k-v-v(-k). Ottelurytmitys voi olla myös k-v-v-k (-k-v-k) tai vaihtoehtoisesti k-v-k-v(-k-v-k). Peräkkäiset kotiottelut edellyttävät pelaamista peräkkäisinä päivinä, jos seurat eivät keskenään toisin sovi. Peräkkäisten otteluiden jälkeen tulee olla vähintään kaksi vapaapäivää.

Lentopalloliiton kilpailupäällikkö hyväksyy otteluparien lopullisen ottelurytmituksen kuultuaan molempia joukkueita. Peräkkäiset ottelut samalla paikkakunnalla edellyttävät peräkkäisiä päiviä, jos seurat eivät keskenään toisin sovi.

## Liite 2. Erotuomariyhteistyö 2021-2022 – (neuvottelut kesän 2021 aikana)

Liitto ja Tuomarit sopivat erotuomarikorvausten keskitetystä maksatuksesta. Erotuomarikorvauksilla käsitetään kaikkia ottelun tuomariston saamia erotuomarikorvauksia kuten ottelupalkkio, päiväraha, matkakorvaukset sekä muut mahdolliset erotuomarikorvaukset. Sopimus on x-vuotinen, se kattaa sarjakauden 2021-2022.

### Palkkioiden suuruus

Palkkioiden suuruudet:

| <b>Miesten liiga ja Suomen Cup</b>                         | <b>1.1.2021</b> | <b>2021 – 2022</b> |
|------------------------------------------------------------|-----------------|--------------------|
| Runkosarja ja Liigakarsinta                                | 544 €           | 680 €              |
| Puolivälierät ja Suomen Cupin välierä                      | 590 €           | 738 €              |
| Välierät ja pronssiottelut, sekä Suomen Cupin loppuottelut | 744 €           | 930 €              |
| Loppuottelut                                               | 1200 €          | 1500 €             |
|                                                            |                 |                    |
| <b>Naisten liiga ja Suomen Cup</b>                         |                 |                    |
| Runkosarja ja Liigakarsinta                                | 464 €           | 580 €              |
| Puolivälierät ja Suomen Cupin välierä                      | 488 €           | 610 €              |
| Välierät ja pronssiottelut, Suomen Cupin loppuottelut      | 584 €           | 730 €              |
| Loppuottelut                                               | 960 €           | 1200 €             |

Suomen Cup korvaukset ovat runkosarjan palkkiot (huomioiden alempisarjalainen kotijoukkue, jolloin palkkio alempisarjalaisen palkkion mukainen) paitsi Välierät ja Finaali korvataan vastaavilla Liigan puolivälierä ja välieräkorvauksilla. Suomen Cupissa korvaus on kiinteä pois lukien, jos kotijoukkue on ”ei-liigajoukkue” jolloin erotuomarikorvaukset ko. sarjatason mukaisesti.

### Erotuomaritoiminnan kehittäminen

Erotuomareiden ja Mestaruusliigan joukkueiden (valmentajat ja kapteenit) vuoropuhelun lisätään esimerkiksi Suomen Cup finaalitapahtuman ja sarjanalkutalaisuuden yhteydessä.

Liigaseura tekee jokaisesta ottelusta erotuomariarvostelun sarjamääräyksien mukaisesti. Liitto tiedottaa liigaseuroja koontiraportin muodossa arviointien yhteenvedosta.

Mestaruusliigan joukkueiden tavoite on lisätä erotuomareiden lukumäärää omalle alueelleen. ETR / aluekouluttajat kouluttavat liigaotteluiden rajatuomareita ja pitkällä tähtäimellä mahdollisesti jopa pääsarja- ja Liigatuomareita.

### Ilmainen sisäänpääsy

Ilmainen sisäänpääsy Mestaruusliigan, liiton, alueen ja seurojen järjestämiin sarja- ja cup-otteluihin mukaan lukien erillinen Suomen Cup - finaalitapahtuma esittämällä erotuomari- tai nuorisotuomarikortin, sekä osoittamalla, että kyseinen henkilö on toiminut Liiton (sis. alueen) sarjoissa tuomarina kuluneen 6 kk aikana.

### Liite 3, Lentopallon Mestaruusliigan sarjamääräykset 2021 – 2022

| <b>Mestaruusliigan järjestäytymisohjeet 2021 – 2022</b> |                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>aika</b>                                             | <b>Kuvaus</b>                                       | <b>tuomarien toiminta</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>joukkueiden toiminta</b>                                                                                                                                                                                                              |
| <b>-120.00</b>                                          | Kokoonpanon julkaisu                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Seura toimittaa sähköiseen pöytäkirjaan kokoonpanon ja julkaisee kokoonpanon sosiaalisessa mediassaan.                                                                                                                                   |
| <b>-60.00</b>                                           | Aloitusseitsikon julkaisu                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Seura julkaisee sosiaalisessa mediassaan (twitter, instagram ja/tai FB) aloitusseitsikon.                                                                                                                                                |
| <b>- 30.00</b>                                          | Tuomaristo saapuu pelialueelle (Huom. myös kirjuri) | <ul style="list-style-type: none"> <li>Pää-, verkko- ja rajatuomarit saapuvat erotuomariasuissa.</li> <li>Tuomarit tarkistavat välittömästi verkon korkeuden, kireyden sekä antennien ja verkkomerkkien paikat.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>Joukkueet saavat lämmitellä pallojen kanssa, pelialueella</li> </ul>                                                                                                                              |
| <b>-16.00</b>                                           | Arvonta, aloituksen ja kenttäpuolen valinta         | <ul style="list-style-type: none"> <li>Kirjurin pöydän edessä tuomarit suorittavat arvonnän.</li> <li>Arvonnän jälkeen päätuomari ilmoittaa arvonnän tuloksen kirjurille</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>Molempien joukkueiden kapteenit tulevat kirjurin pöydän eteen arvontaa varten.</li> <li>Arvonnän jälkeen joukkueiden kapteenit ja valmentajat allekirjoittavat pöytäkirjan</li> </ul>             |
| <b>-15.00</b>                                           |                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>Päätuomari viheltää <b>virallisen</b> verkkolämmittelyn alkamisen merkiksi (10 min).</li> <li>Virallisen verkkolämmittelyn aikana päätuomari valitsee pelipallot kotijoukkueen käytettäväksi asettamista sääntöjen mukaisista palloista. Valituilla palloilla ei sen jälkeen harjoitella. Kaikki muut ottelun tarpeelliset varusteet (tabletit, pöytäkirjan yms).</li> <li>Tuomarit antavat tarpeelliset ohjeet kirjurille, rajatuomareille, pallopojille/-tytöille, lattiankuivaajille jne</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Joukkueet lämmittelevät verkolla pallojen kanssa.</li> <li>Jos joukkueet yhteisesti sopivat voivat he aloittaa verkkolämmittelyn aikaisemminkin.</li> </ul>                                       |
| <b>-12.00</b>                                           | Aloitusjärjestys                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>Verkkotuomari varmistaa kirjurilta, että molemmat joukkueet ovat syöttäneet aloitusjärjestyksen sähköiseen pöytäkirjaan.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>Molemmat joukkueet ovat toimittaneet ensimmäisen erän aloitusjärjestyksen sähköiseen pöytäkirjaan tabletilla.</li> </ul>                                                                          |
| <b>-5.00</b>                                            | Virallinen lämmittely päättyy                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>Päätuomari viheltää virallisen verkkolämmittelyn päättyneeksi.</li> <li>Tuomarit tarkistavat, että pelaajat ovat peliasuissa.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>Pelaajat lopettavat verkkolämmittelyn ja siirtyvät vaihtopenkkiensä luokse.</li> <li>Pelaajat valmistautuvat esittelyä varten. <b>Esittelyssä pelaajien asu on virallinen peliasu.</b></li> </ul> |

|              |                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>-4.30</b> | Fanfaari.<br>Ottelun esittely                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>Fanfaarin aikana päätuomarin johdolla verkko- ja rajatuomarit siirtyvät kentän keskelle verkon tuntumaan.</li> <li>Esitellään ottelun tuomariston</li> <li>Tämän jälkeen kuuluttaja esittelee joukkueet numerojärjestyksessä.</li> </ul>                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>-4.00</b> | Joukkueiden esittely.<br>HUOM!! Vain pelaajaesittelyn kotijoukkue voi suorittaa ohjeesta poiketen.<br>Vierasjoukkueita ja tuomareita tulee aina informoida arvonnasta yhteydessä. | <ul style="list-style-type: none"> <li></li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>Kaikki joukkueen jäsenet esitellään.</li> <li>Kun pelaajan numero ja nimi ilmoitetaan, siirtyy pelaaja kentälle.</li> </ul> <p>Vierasjoukkueen jälkeen esitellään kotijoukkue.</p>                                                                                                                                 |
| <b>-2.00</b> |                                                                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>Päätuomari viheltää pelaajat siirtymään vaihtopenkkiensä luokse valmistautumaan ottelua varten.<br/>Päätuomari siirtyy omalle paikalleen tuomaritelineelle, Verkkotuomari palaa kirjurinpöydän luokse.</li> <li>Rajatuomarit noutavat lippunsa kirjurin pöydältä ja siirtyvät omalle paikalleen.</li> </ul>                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>Tuomarin vihellyksen jälkeen pelaajat siirtyvät yhtä aikaa vaihtopenkkiensä luokse valmistautumaan ottelua varten.</li> <li>Aloituskusikon pelaajat ja liberon tulee istua vaihtopenkeille esittelyä varten.</li> </ul> <p>Muut pelaajat voivat jäädä vaihtopenkkiensä lähelle tai siirtyä lämmittelyalueille.</p> |
| <b>-1.30</b> | Aloituskusikoiden ja liberoiden esittely                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>Kuuluttaja esittelee numerojärjestyksessä joukkueiden aloituskusikot pienimmästä isompaan ja liberot</li> <li>Verkkotuomari toimittaa kaksi ottelupalloa pallopojille/tytöille ja tarkistaa, että pelaajien alkuasemat ovat aloitusjärjestyksen mukainen. Sitten hän kysyy kirjurilta, että myös hän on lopettanut tarkistuksen ja valmis aloittamaan ottelun.</li> <li>Verkkotuomari antaa pallon aloittajalle.</li> </ul> | Aloituskusikon pelaajat ja libero siirtyvät esittelyjärjestyksessä vaihtopenkiltä kentälle.                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>0.00</b>  |                                                                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>Verkkotuomari nostaa kätensä ylös merkiksi, että joukkueet ovat valmiina aloittamaan ottelun.</li> <li>Päätuomari viheltää pilliin antaen luvan ottelun ensimmäisen aloituksen merkiksi ilmoitettuna alkamisaikana.</li> </ul>                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|  |                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | Erän päätyttyä.                                                                                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>Päätuomari antaa luvan puoltenvaihtoon.</li> </ul>                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>Erän päätyessä kentällä olevat pelaajat vaihtavat kenttäpuolia päätuomarilta saadun luvan jälkeen.</li> </ul>                                                                                                                                                                               |
|  | <p>Normaali erätauon pituus on 3 minuuttia.</p> <p>2- ja 3-erän välissä on pidempi kokonaistauko on 15-18 min (8-11 min+7 min).</p> <p>TV:n toiveesta tauko voidaan lyhentää 12 minuuttiin.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Verkkotuomari viheltää 30 s ennen kokonaistauon päättymistä joukkueet kentälle</li> </ul>                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>Joukkueet voivat lämmitellä (palloilla) vain lämmittelyajan 7 min.</li> <li>Verkkotuomarin vihellyksestä joukkueet lopettavat välittömästi lämmittelyn ja poistuvat pelikentältä. Aloituskusuikon pelaajat siirtyvät tämän jälkeen heti pelikentälle ilman erillistä vihellystä.</li> </ul> |
|  | Ratkaiseva viides erä                                                                                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>Erän puolella välissä ei suoriteta puoltenvaihtoa, puolten vaihto kuten aikaisemmissakin erissä</li> </ul>                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|  | Ottelun päätyttyä                                                                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>Päätuomari viheltää joukkueet päätyrajalle palkintoseremonioita varten.</li> <li>Verkkotuomari ja rajatuomarit siirtyvät päätuomarin luokse, tuomaritelineen eteen.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Joukkueet siirtyvät päätyrajalle.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                |
|  | Palkintojenjaon jälkeen                                                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>Päätuomarin vihellyksestä joukkueet siirtyvät vaihtopenkille</li> <li>Tuomarit siirtyvät kättelyn jälkeen kirjurin pöydän luokse ja tarkistavat pöytäkirjan.</li> </ul>        | <ul style="list-style-type: none"> <li>Pelaajat kättelevät vastapuolen pelaajat (tätä ei tehdä toistaiseksi koronaviruspandemian vuoksi)</li> </ul>                                                                                                                                                                                |
|  | Lehdistötilaisuus                                                                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>Tuomarit menevät lehdistötilaisuuteen, <b>mikäli kotijoukkueen edustaja esittää kutsun.</b></li> </ul>                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>Lehdistötilaisuus alkaa 10 min kuluttua ottelun päättymisen jälkeen.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                             |

**PELAAJASIIRTOKÄYTÄNTÖ KAUDELLA 2021 – 2022**

**Peruseriaatteen menettelystä edustusoikeuden vahvistamiseksi Mestaruusliigaan ("kotimaiset" pelaajat):**

1. Pelaajasopimuksen voimassa ollessa pelaajalla ei ole siirto-oikeutta ilman lähtöseuran suostumusta.
2. Pelaajalla on vapaa siirto-oikeus sarjakauden alkamiseen saakka, ellei hänellä ole voimassa olevaa pelaajasopimusta.
3. Sarjakauden kuluessa pelaajalla on rajoitettu siirto-oikeus, jossa siirto on mahdollinen vain lähtöseuran suostumuksella sääntöjen mukaiseen viimeiseen siirtopäivään saakka (31.1.2020). Mikäli pelaajalla ei ole voimassa olevaa pelaajasopimusta, eikä hän ole edustanut mitään seuraa kuluvalle kaudella, voidaan siirto vahvistaa myös ilman lähtöseuran suostumusta.
4. Mestaruusliigan pelaajalaina, "Liigalaina", jossa vastaanottavana osapuolena on liigaseura ja luovuttavana osapuolena alemman sarjatason seura, voidaan hyväksyä mestaruusliigan runkosarjan päättymiseen saakka. Liigalainaa ei voida soveltaa sellaiseen pelaajaan, joko on kuluvalle kaudella edustanut ulkomaista seuraa tai muuta vastaavaa yhteisöä (joko vahvistetulla ITC:llä tai jos pelaaminen olennaisesti liittyy ulkomailla opiskeluun eikä ITC:tä vaadita). Epäselvissä tapauksissa liigalainakelpoisuuden määrittelee Liiton sääntöryhmä pitäen lähtökohtana säännön tarkoitusta, jolla ei ole tarkoitus kiertoteitse mahdollistaa joukkueen vahvistamista viimeisen siirtopäivän jälkeen.
5. Mikäli pelaaja ei yhteen täyteen kauteen ole edustanut mitään seuraa liiton yläsarjoissa tai Mestaruusliigassa, on pelaaja vapaa valitsemaan seuransa, myös viimeisen siirtopäivän jälkeen.
6. Ulkomailta palaava pelaaja (=sopimus ulkomaisen seuran kanssa), jolla ei ole voimassa olevaa pelaajasopimusta suomalaisen seuran kanssa, on vapaa edustamaan haluamaansa seuraa. Edustusoikeutta ei voida kuitenkaan vahvistaa viimeisen siirtopäivän jälkeen, mikäli pelaaja on edustanut ulkomaista seuraa samalla sarjakaudella.

**Ulkomaalaisten pelaajien edustusoikeuden vahvistamiseksi Mestaruusliigaan:**

- Ulkomaalaiseksi pelaajaksi katsotaan pelaaja, jolle FIVB edellyttää tehtäväksi kansainvälisen seurasiirron. Ulkomaiselle pelaajalle vahvistetaan edustusoikeus FIVB:n ITC - manuaalin mukaisesti.
- Edustusoikeus astuu voimaan, kun järjestelmän edellyttämä menettely on viety loppuun ja edustusoikeus on vahvistunut järjestelmään. Liiton kilpailutoimisto neuvoo ja avustaa kv-seurasiirtojen toteuttamisessa.

## Ottelutapahtuman elävöittäminen ja teknisten apuvälineiden käyttö

### Musiikin soittaminen

- Ottelutapahtuman elävöittämiseksi soitettavan ns. kannustusmusiikin volyymin vähentäminen tulee aloittaa viimeistään siitä hetkestä, kun pelaaja aloittaa aloitussyöttösuorituksen. Kannustusmusiikin soittotapojen ja volyymin tulee olla yhtenevä koti- ja vierasjoukkueille
- Musiikkia ei tarvitse kokonaan häivyttää pelin ollessa käynnissä.
- Äkillinen volyymin vaihtelu syöttöluvan jälkeen ja pelin kestäessä on kielletty.

### Videotaulujen, muiden teknisten apuvälineiden käytön sekä musiikin ja kuulutusten asiallisuus

- Ottelujärjestäjän vastuulla on, ettei ottelun toimitsijoiden (erotuomaristo) tai pelaavien joukkueiden jäsenten (pelaajat, valmennus) pelisuorituksia ja/tai muuta toimintaa häiritä, kommentoida tai siihen pyritä vaikuttamaan millään keinoin otsikossa mainittujen tai niihin rinnastettavien keinojen välityksellä. Kaikki tällaiseksi tulkittavat teot käsitellään Lentopallopelin käyttäytymissääntöjen vastaisina rangaistavina tekoina.
- Videotaulujen käyttö ottelutapahtumien suoraan tai epäsuoraan kommentointiin on kielletty.
- Musiikkikappaleiden tarkoitushakuisesti katsottava, erityisesti toistuvana, soittaminen em. henkilöihin tai muuten heidän rooliinsa kohdistuvana on kielletty.
- Reaaliaikainen muiden teknisten apuvälineiden käyttö sekä reaaliaikainen some-arvostelu seuran ja virallisten seuratoimijoiden taholta ottelun kestäessä on kielletty.
- Seura on vastuussa omien ottelutoimitsijoiden tässä liitteessä esitettyjen sääntöjen vastaisesta toiminnasta.